

B. 2.

Pénzbüntetés végrehajthatóságának elévülésére az új törvény rendelkezései az irányadók abban az esetben, ha az elévülés 2010. május 1. napja után következik be [Btké. 6. § (2) bek.; 1978. évi IV. tv. (Btk.) 67. § (1) és (2) bek.; 2009. évi LXXX. tv. 22. §-a; 2012. évi CCXXIII. tv. 58. §; 2/2013. büntető jogegységi határozat].

A megyei bíróság katonai tanácsa a 2009. június 29. napján kelt és ugyanakkor jogerőre emelkedett ítéletével a bv. őrm. vádlottat bűnösnek mondta ki szolgálatban kötelességszegés büntetében [Btk. 348. § (1) és (2) bek.], amiért őt 200 napi tétel, napi tételenként 300 forint pénzbüntetésre ítélte.

Az elsőfokú bíróság a vádlott számára 5 havi részletfizetést engedélyezett.

A törvényszék 2013. március 22. napján rögzítette, hogy a vádlott a részére engedélyezett részletfizetést 2009. október 30. napjáig elmulasztotta, erre figyelemmel indítványt tett a nem teljesített 24 000 forint pénzbüntetés 80 napi szabadságvesztésre történő átváltoztatására.

A törvényszék katonai tanácsa a 2013. április 16. napján kelt végzésével megállapította, hogy a 2009. június 29. napján kelt ítéletben jogerősen kiszabott 200 napi tétel, napi tételenként 300 forint, összesen: 60 000 forint pénzbüntetés végrehajthatósága a Btk. 67. § (2) bekezdése értelmében 2012. június 28. napján elévült.

A végzés ellen az ügyész fellebbezést jelentett be. Arra hivatkozott, hogy a Büntető Törvénykönyv módosításáról szóló 2009. évi LXXX. törvény (Btk. novella) az elévülés idejének meghosszabbítását rögzítő normaszöveg hatálybalépését megelőzően jogerősen kiszabott pénzbüntetések elévülésére vonatkozóan átmeneti rendelkezéseket nem tartalmaz, álláspontja szerint az elévülés vizsgálatának időpontjában hatályban lévő jogszabály határozza meg

az elévülés kereteit. Eszerint a pénzbüntetés végrehajthatóságának elévülése 5 év.

A fellebbviteli főügyészség a bejelentett fellebbezést fenntartotta, annak indokaira tekintettel kérte az elsőfokú bíróság végzésének a megváltoztatását, és annak megállapítását, hogy a jogerős ítéletben kiszabott pénzbüntetésből még hátralévő 80 napi tételnek megfelelő pénzbüntetés 2014. június 24. napján évül el.

Az ügyészi fellebbezést az ítélőtábla katonai tanácsa alaposnak találta.

A Büntető Törvénykönyv cselekmény elbírálásakor – 2009. június 29. napján – hatályos 67. § (1) bekezdés e) pontja alapján a pénzbüntetés végrehajthatóságának elévülése 3 év volt. A Büntető Törvénykönyv módosításáról szóló 2009. évi LXXX. törvény (Btk. novella) 22. §-a a hivatkozott elévülési szabályt 2010. május 1. napjától kezdődő hatállyal akként módosította, hogy a pénzbüntetés végrehajthatóságának elévülése 5 év. A Btk. novella átmeneti rendelkezéseket nem tartalmazott. A novella 22. §-ához fűzött indokolás szerint nem az állami büntetőigény érvényesíthetőségének szélesítése, hanem a szükséges koherencia megteremtése érdekében emelte fel a közérdekű munka és a pénzbüntetés három éves elévülési idejét öt évre, ami összhangban van a szabadságvesztés legrövidebb, valamint az eltiltó jellegű szankciók elévülési idejével. Mivel a 2010. május 1. napját megelőzően jogerőre emelkedett határozattal kiszabott pénzbüntetés elévülésével kapcsolatban a Btk. novella nem tartalmazott átmeneti rendelkezést, ezért az elévülés vizsgálatának időpontjában hatályban lévő jogszabály határozza meg az elévülés kereteit.

A pénzbüntetés végrehajthatósága a 2012. évi CCXXIII. törvény 58. §-ával megállapított, és 2013. július 1. napjától hatályos 1979. évi 11. törvényerejű rendelet (Bv.tvr.) 18. §-ának (2) bekezdése szerint öt év elteltével évül el. A Btk.-nak a büntetés elévülésére vonatkozó rendelkezéseit a hatálybalépése előtt jogerősen kiszabott büntetésre is alkalmazni kell. Ez a rendelkezés nem csupán a Btk.

hatálybalépésekor kiszabott büntetésekre irányadó; a Btk. hatálybalépésére vonatkozó szabályok abban az esetben is irányadók, ha a hatálybalépést követően bármikor sor kerül a Btk. újabb módosítására, és a jogalkotó a módosítás kapcsán az eddigiektől eltérő hatályba léptető rendelkezés meghozatalát nem tartja szükségesnek. Ebből következően az 1978. évi IV. törvény (Btk.) elévülésre vonatkozó - megváltozott - szabályai az irányadók, mivel a jogalkotó a módosítás kapcsán ettől eltérő rendelkezés meghozatalát nem tartotta szükségesnek.

Így a Btk. 67. § (2) bekezdésének megváltozott rendelkezésének hatálybalépése előtt, azaz 2010. május 1. napja előtt a korábbi jogszabály alapján bekövetkezett elévülés hatálya - figyelemmel a Btké. 6. §-ának (2) bekezdésére - érintetlen marad, és amennyiben a jogerős határozattal kiszabott pénzbüntetés végrehajthatóságának elévülése 2010. május 1. napja előtt bekövetkezett, a továbbiakban nincs törvényes lehetőség a büntetés végrehajtására. Akkor azonban, ha a 2010. május 1. napja előtt jogerőre emelkedett határozatban kiszabott pénzbüntetés elévülése 2010. május 1. napját követően következne csak be, e büntetések végrehajthatóságának elévülési ideje öt év (2/2013. Büntető Jogegységi Határozat).

A megyei bíróság katonai tanácsának 2009. augusztus 3. napján kelt és jogerős ítélete ez utóbbi esetkörbe tartozik, ezért a kiszabott pénzbüntetés meg nem fizetett része végrehajthatóságának elévülése megállapításának nincs helye.

Ezért az ítélőtábla katonai tanácsa a törvényszék katonai tanácsának - a meg nem fizetett pénzbüntetés végrehajthatóságának elévülését megállapító - végzését hatályon kívül helyezte.

(Fővárosi Ítélőtábla 6. Kbkf. 10.020/2013.)